

Årsplan

2023 – 2024

Blomli barnehage

Godkjent av SU i Blomli barnehage den 20.06.2023

Innhold

Innledning	3
Om barnehagen	3
Formål og innhold	4
Omsorg.....	4
Lek	5
Danning	6
Læring	7
Vennskap og fellesskap.....	8
Kommunikasjon og språk	9
Samarbeid.....	10
Foreldresamarbeid	10
Tilvenning.....	10
Eksternt samarbeid.....	11
Pedagogisk virksomhet.....	12
Barnehagens pedagogiske virksomhet	12
Medvirkning	12
Samisk kultur i barnehagen.....	13
Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte	14
Digital praksis	14
Progresjonsplan for fagområdene.....	15
Kommunale satsingsområder	22
1. Inkluderende barnehagemiljø	22
2. Helsefremmende oppvekst – HOPP.....	23
Planleggingsdager	25
Sommerstengt barnehage.....	25
Kildehenvisning	26

Innledning

Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i [Rammeplanen](#) og [Barnehageloven](#).

Barnehagens verdigrunnlag skal formildes, praktiseres og oppleves i aller deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling.

Barnehagens samfunnsmandat er, i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning.

Årsplanen skal også vise hvordan barnehagen følger opp felles målsettinger i kommunale satsingsområder. Våre satsingsområder er:

1. HOPP - helsefremmende oppvekst.

HOPP ønsker å gi alle barn i Senja kommune en sunn, aktiv og trygg oppvekst gjennom økt oppmerksomhet på kost og ernæring, barnas psykiske helse og fysisk aktivitet.

2. Inkluderende barnehagemiljø

Gjennom dette satsingsområdet skal det jobbes systematisk og helhetlig for at alle barn skal få oppleve tilhørighet og være en del av fellesskapet i barnehagen.

Om barnehagen

Blomli barnehage, som åpnet i 2013, er en kommunal to-avdelings barnehage med 72 barnehageplasser, og tilhører området Fastland og Senja sør. Vi drifter over to etasjer med barn fra 1 – 6 år. Barnehagen ligger ved siden av barneskolen i øvre Hamna, i umiddelbar nærhet til skogen, fjæra, lekeparksen og andre fasiliteter i Finnsnes sentrum.

Åpningstiden er fra kl. 0730 – 1630.

Barnehagen drives av en styrer, to pedagogiske ledere, flere barnehagelærere, fagarbeidere og assistenter. Det foreligger ekstra ressurser i barnegruppa etter behov, og vi har ofte perioder med studenter og elever i praksis/språkpraksis. Alle som jobber i barnehagen, har godkjent politiattest og signert taushetserklæring.

Vi vil gjøre vårt aller beste, i nært samarbeid med foreldrene, for å gi barna et godt pedagogisk tilbud. Hos oss skal barna ha en trygg og god hverdag.

Kontaktinformasjon til barnehagen:

Marihøne, avdelingen i 1. etasje, har telefonnummer 469 10 192 og 482 31 554

Maurtua, avdelingen i 2. etasje, har telefonnummer 469 10 462 og 482 31 426

Telefonnummer til barnehagen, ved styrer, 481 08 706

Formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeid med dette skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling

Omsorg

Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve og bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Personalet skal:

- Være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet.
- Sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen.
- Legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre.
- Møte alle barn med åpenhet, varme og interesse, og vise omsorg for hvert enkelt barn
- Ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile.
- Støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å ta imot omsorg

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Alle barna har en kontaktperson i barnehagen, og vil ha tilknytning til en gruppe
- Barna skal få ro og tid til å bli trygg i barnegruppa, sammen med omsorgsfulle voksne
- Personalet hilser og tiltaler barna med navn
- Personalet er alltid til stede for barna, slik at de kan føle trygghet og kan søke støtte ved behov
- Barnehagen har eget krybberom og rutiner for å følge opp de som sover
- Barns beste er alltid et grunnleggende hensyn
- Personalet skal sikre et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Lek

Leken skal ha en fremtredende plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur.

Personalet skal:

- Inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne.
- Organisere rom, tid, og lekemateriell for å inspirere til ulike typer lek.
- Fremme et inkluderende miljø der alle barn kan delta i lek og erfare glede i lek.
- Være bevisst på egen rolle og deltakelse i barnas lek.
- Ta initiativ til lek og bidra aktivt til at alle barn får delta/deltar i leken.
- Bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek, og legge til rette for utvikling av leketemaer.
- Observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Barna har mye tid til lek med tett tilstedeværelse av trygge voksne
- God tilgjengelighet av leker og utstyr både ute og inne.
- Personalet hjelper barn som ikke deltar i lek, gjennom å utvikle handlingsmønster for god samhandling med andre barn.
- Personalet er med å utvikle og støtte leken på barnas premisser.
- Personalet skaper felles opplevelser og erfaringer for å utvikle leken.

Danning

Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp.

Personalet skal:

- Tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barns identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- Bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.
- Støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet.
- Utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler.
- Synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforsking og læring.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Barna skal føle seg sett, hørt og ivaretatt gjennom å få bekreftet sine tanker og følelser.
- Barna skal oppleve egenverd og mestring ved å få anledning til å prøve ut egne ferdigheter i ulike situasjoner.
- Gjennom lekegrupper, temaarbeid og turer skal barna få felles opplevelser og erfaringer som skal danne grunnlaget for hvordan man skal oppføre seg og snakke med andre.
- Barna skal få ny informasjon og nye erfaringer for å kunne forstå sammenhenger og utvikle seg videre.

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre.

Personalet skal:

- Legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling.
- Sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra til egen og andres læring.
- Støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner.
- Sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.
- Være oppmerksom på barnas interesser og engasjement, og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Personalet deler barna inn i mindre grupper, og tilrettelegger tema og samlinger i forhold til alder og modenhet.
- En gang i uken er det førskoleklubb for de eldste, hvor det er fokus på skoleforberedende aktiviteter.
- Nærmiljøet brukes aktivt, for eksempel skog, fjære, bibliotek, lekepark og barneskolens uteområde.
- Spontane og engasjerte voksne som tar barnas nysgjerrighet og undring på alvor.
- Personalet skal reflektere og skape forståelse sammen med barna.
- Personalet skal anerkjenne barnas undring, nysgjerrighet og kreativitet ved å følge opp barnas innspill.

Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill.

Personalet skal:

- Støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- Støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger.
- Støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- Forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Personalet skal skape gode relasjoner ved hjelp av bevisst bruk av små grupper og felles opplevelser.
- Gjennom bruk av vennebøker og ulike pedagogiske verktøy, som f.eks. «Steg for steg», jobber vi med å øke den sosiale kompetansen hos barna.
- Personalet skal være gode rollemodeller og legge til rette for et godt samarbeidsklima i barnehagen.
- Personalet skal forebygge krenkelser, stoppe og følge opp barna med utgangspunkt i kommunens handlingsplan for forebygging av mobbing i barnehagen.

Kommunikasjon og språk

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom hele barnehagehverdagen.

Personalet skal:

- Anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale kommunikasjonsuttrykk, og legge til rette for involvering i samspill og samtaler.
- Være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn.
- Følge med på barnas kommunikasjon- og språkutvikling, samt fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsutfordringer.
- Bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Skape et variert språkmiljø der barna får oppleve glede ved å bruke språket til å kommunisere med andre gjennom språkstimulerende aktiviteter
- Synliggjøre språklig og kulturelt mangfold, støtte barnas ulike kulturelle uttrykk og identitet gjennom kommunikasjon, språk og andre uttrykksformer.
- Oppfordre barna til å fabulere og leke med språk, lyd, rim og rytme.
- Bruke varierte uttrykksformer og tilby mangfold i bøker, sanger og bilder.
- Personalet skal hjelpe barna å sette ord på opplevelser, handlinger og følelser ved aktiv tilstedeværelse i aktiviteter.
- Personalet skal aktivt legge til rette for felles opplevelser som gir grunnlag for samtale, spørsmål og refleksjon.

Samarbeid

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem.

- Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning.
- Samarbeidet mellom barnehagen og foreldre/foresatte skal alltid ha barnets beste som mål.
- Foreldresamarbeidet skal skje både på individnivå, gruppenivå, gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg.

Foreldrerådet:

- Skal fremme foreldrenes felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.
- Foreldrerådet består av foreldre til alle barna i barnehagen.

Samarbeidsutvalget (SU):

- Skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.
- SU består av foreldre og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert.
- Barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og SU.
- Skal gjennomføre minimum 2 møter i året.

Våre tiltak for å oppnå dette:

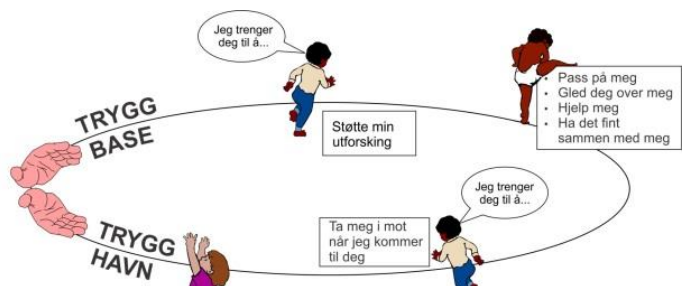
- Daglig samarbeid i bringe- og hentesituasjoner, samt over telefon, app og epost.
- Barnehagen tilbyr to foreldresamtaler i året, og ellers ut fra behov og ønsker.
- Gjennomføre møter med SU.
- Foreldremøter, høst og vår.
- Foreldreundersøkelser annen hvert år.

Tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Rutiner og organisering tilpasses slik at barnet får tid til å bli kjent og knytte relasjoner til personalet og til andre barn. Trygghets sirkelen gjennomgås med foreldre og er et grunnlag for tilvenningen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Fremme god tilknytning gjennom prinsippene i Trygghets sirkelen, som alle barnehager i Senja kommune bruker som

grunnlag for oppstartsamtale med nye foreldre. Vi ønsker å bygge trygge, gode og sterke relasjoner mellom barn og voksne i barnehagen.

- Barnehagen inviterer nye foreldre, som har barn som skal starte til høsten, til foreldremøte om våren.
- Barnehagen gjennomfører en tilvenningsdag/bli-kjent-dag for nye barn og foreldre på våren.
- Barnet får tildelt en kontaktperson den første tiden.
- Det deles ut informasjonsskriv til nye foreldre.
- Det anbefales at barnet har kortere dager i oppstarten, og oppfordrer foreldrene til å bruke god tid på tilvenningen.
- Barnehagen legger til rette for godt samarbeid med foreldrene og gjør sammen avtaler om tilvenning ut fra barnas behov.
- La barnet få ha med seg noe som er trygt, f.eks. smokk, kosebamse ol. som barnet kan ha med når det f.eks. skal sove.
- Barnehagen tilbyr tolk i samarbeidet, dersom det er behov for det.

Overgang barnehage – skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

[Plan for overgang barnehage-skole](#)

Foreldre som har skolestartere vil få denne planen som et vedlegg til årsplanen siste år i barnehagen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Barnehagen følger Senja kommunes plan for overgang barnehage – skole, for å styrke sammenhengen mellom disse, samt skape en god overgang for alle barn som skal begynne på skolen.
- Barnehagen gjennomfører førskoleklubb en gang i uka for årets skolestartere, hvor det øves på konsentrasjon, utholdenhet, selvhjelpsferdigheter og det å kunne ta imot beskjeder.
- Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.
- Barnehagen blir med skolestarterne på en besøksdag på skolen, mens foresatte blir med på øvrige førskoledager.

Eksternt samarbeid

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon. Senja kommune har en plan med stort fokus på folkehelseperspektivet. Barns fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd, samt forebygge krenkelser og mobbing.

Nære samarbeidspartnere for å innfri dette er:

- Helsestasjon
- Barnevern
- Pedagogisk-psykologisk tjeneste, PPT

- BUP
- Barnehabiliteringen UNN
- Rikshospitalet
- Statped
- Fysioterapeut
- Logoped
- Evt. andre

Pedagogisk virksomhet

Barnehagens pedagogiske virksomhet

- Barnehagen skal planlegge, vurdere og dokumentere det pedagogiske arbeidet.
- Planlegging skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.
- Vurderingsarbeidet skal sikre at alle barn får et tilbud i tråd med Barnehageloven og Rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i.
- Dokumentasjon av personalets arbeid skal synliggjøre hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.
- Et etisk perspektiv skal ligge til grunn ved pedagogisk dokumentasjon av barnegruppen og enkeltbarn.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Barnehagen utarbeider årlig en årsplan, som er et arbeidsdokument for personalet og som dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.
- Barnehagen utarbeider i tillegg planer for uka og måneden og for ulike barnegrupper etter behov, samt lager et års-hjul.
- Barnehagen vurderer jevnlig sin pedagogiske praksis gjennom samtaler og refleksjoner.
- For å vurdere kvaliteten på barnehagens pedagogiske arbeid, brukes EBBA som analyseverktøy.
- Foreldreundersøkelse gjennomføres annen hvert år.
- Barnehagen holder Visma Flyt barnehage-appen oppdatert til enhver tid, for å sikre god oppfølging rundt barnet gjennom et komplett digitalt verktøy for trygg og enkel samhandling med hjemmet.
- Barnehagen leverer årsmelding for virksomheten hvert år.

Medvirkning

Alle barn skal få erfare å få ha innflytelse på det som planlegges og skjer i barnehagen.

Personalet skal:

- legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.
- være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnets alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

- skal legge til rette for at barna jevnlig får delta i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Barnehagen skal observere og følge opp barnas ulike uttrykk og behov i barnehagehverdagen
- Barna skal få oppleve tilhørighet, være deltaker og ha innflytelse i barnehagegruppen.
- Barna skal bli lyttet til og oppfordret til å uttrykke egne ønsker, ideer og følelser.

Barnas synspunkter på barnehagens virksomhet pr. mai 2023.

Vi spurte flere barn mellom 3 og 5 år, og her er et utdrag av svarene:

- Hva er det artigste med å gå i Blomli barnehage?
  - Leke med vennene sine
  - Leke med sand og forskjellige leker
  - Lage slott
  - Klatre i trær og sile
  - Late som vi er ulike dyr og jage hverandre
- Hva gleder du deg til å gjøre i barnehagen?
  - Gleder meg til førskoleklubb, så vi lærer ting, høre etter og se
  - Artig å være på biblioteket
  - Gleder meg til å begynne på førskoleklubb, for der lærer de ting
- Hva synes du om de voksne i barnehagen?
  - Det beste med de voksne er når noen er lei seg, da hjelper de oss og trøster oss
  - At vi lærer hva som er rett og galt
  - De voksne skal passe på barna og hjelpe dem
  - Lære barna å tegne innenfor strekene
- Hva ønsker du at vi skal gjøre i barnehagen?
  - At vi skulle hatt bamsefest
  - At jeg kunne bestemme mer, så jeg kunne gjøre det jeg ville

Samisk kultur i barnehagen

Uansett om det er samiske barn eller ikke i vår barnehage, skal barnehagen synliggjøre samisk kultur.

Personalet skal:

- ha kjennskap til, og legge vekt på, at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold
- Gjøre barna kjent med samisk kultur og levesett og knytte det samiske perspektivet til merkedager og hverdagsliv, kunst og kultur og mattradisjoner

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Feire samenes nasjonaldag 6. februar, som en god anledning til å la barna møte samisk kultur
- Sørge for at samisk kultur inngår som en del av innhold og aktiviteter flere ganger i året, gjennom f.eks. samisk språk, mattradisjoner, leker, naturbruk, musikk, kunst og håndverkstradisjoner.
- Barnehagen skal ha gode holdninger, kunnskaper og ferdigheter til å møte, forstå og oppdra barn til aktiv deltakelse i et demokratisk samfunn
- Barnehagen skal være lydhøre og ivareta barnas stolthet over sin bakgrunn.

Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte

Barnehagen skal tilpasse det allmenpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og det allmenpedagogiske tilbudet.

Digital praksis

Barnas digitale praksis skal bidra til barns lek, kreativitet og læring.

Personalet skal:

- legge til rette for at barna utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer.
- delta i barnas mediebruk.
- utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Barnehagen skal ta i bruk digitalt mikroskop for å kunne gjøre mer detaljerte observasjoner av forskjellige gjenstander.
- Barnehagen skal bruke programmering for å øke barnas digitale praksis.
- Barna skal få kjennskap til og bruke pedagogiske spill på nettbrett.
- Barna skal få lære å ta bilder med nettbrett, kamera og telefon, og de eldste kan få medvirke i utskriftsprosessen.

Progresjonsplan for fagområdene

Kommunikasjon, språk og tekst		
<p>Barna skal få utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Personalet i vår barnehage skal bidra til flerspråklig mangfold i barnegruppa.</p>		
1-2 år	3-4 år	5-6 år
<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begrepsinnlæring for alle. • Parallelllek i barnegruppa. • Spill og regellek • Øve på å ta ordet, men samtidig lytte til andre 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Støtte flerspråklige barn med bruk av enkle begreper, og støtte de i å bruke sitt morsmål. • Bevisstgjøring på bruk av språket i konfliktsituasjoner og sette ord på følelser. • Øve på å ta ordet, men samtidig lytte til andre. • Legge til rette for deltakelse i lek, der barna utvikler forståelse for lekeregler. • Lære å bruke språket som et hjelpemiddel i konflikter og relasjonshåndtering. • Spill og regellek 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål, og benytte hverdagspråk. • Bruke språket i konfliktsituasjoner og sette ord på følelser. • La tall og alfabet bli en del av barnehagedagen. • Preposisjoner og plassering • Fortelle og gjenfortelle. • Lære å hevde sine meninger, lytte til andre og turtaking. • Faste førskolegrupper for de eldste barna. • Spill og regellek.
<p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samtaler om hverdagshendelser og felles opplevelser hver dag. • Fabulerer og leker med språket. • Sang- og bevegelsesleker, rim og rytmer. • Høytlesning/lydbøker • Bruker bøker og konkrete • Personalet skal delta aktivt i aktiviteter med barna. • Oppmuntre til å snakke i plenum. • Fortelle/dramatisere eventyr/fortellinger med og uten konkrete. • Språkverktøy: <i>Steg for steg</i>, <i>Språkkista</i> og <i>Snakkepakken</i>. • Digitale verktøy for språkinnlæring • Barna får møte ordbilder, bokstaver, tall og andre symboler på avdelingen. • Gjenkjenne og øve på eget navn. 		

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn skal oppleve glede ved fysisk aktivitet, et sunt og variert kosthold. Vi skal jobbe aktivt for å styrke barnas psykiske helse og velvære.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle motoriske ferdigheter og kroppskontroll. • Glede av å være ute i naturen. • Øve seg på grov- og finmotorikk. • Lære elementær god hygiene. • Barna får øve på av- og påkledning. • Måltidene skal være en hyggelig stund sammen, med fokus på et sunt kosthold med varierte smaksopplevelser. 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle motoriske ferdigheter og kroppskontroll. • Bli glad i og fortrolig med sin egen kropp til tross ulikheter. • Glede over å være ute i all slags vær. • Øve på å velge pålegg og smøre maten selv. • Lære mer om matproduksjon • Vi har fokus på hygiene og renslighet. • Lære om bakterier og vanlige sykdommer. • Mer selvstendig med toalettbesøk og av- og påkledning. 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Videreføre motoriske ferdigheter og utholdenhet i aktiviteter. • Stole på sin egen kropp og utfordre grenser. • Utvide forståelsen for sammenhengen mellom kosthold og helse • Mer forståelse av hvordan kroppen fungerer innvendig og utvendig. • Bli mer selvstendig i hverdagsrutiner. • Få en forståelse av livets sirkel: mat-mennesker-dyr-natur-mat

Hvordan:

- Gi barna trygghet til å balansere på kanter, klatre, hinke, hoppe med samlede ben, og lære å huske/gi fart selv. La barna gå i ulendt terreng ute, og prøve å klatre.
- Anerkjenne barns motoriske grov- og finmotoriske mestring.
- Veilede og legge til rette for formingsaktiviteter som øver på finmotorikk.
- Personalet skal være aktive og tilstedeværende voksne
- Øve på å være selvstendig ved måltider.
- Legge til rette for selvstendighetstrening ved toalettbesøk, håndvask og av- og påkledning.
- Lære å kle seg selv, avpasset værforbehold.
- Temajobb om *Kroppen*; der barna lærer mer om kroppens funksjoner sanser, psykisk og fysisk helse, kosthold og førstehjelp.
- God oppstart og lang tilvenningstid til høsten der vi jobber med mangfold, relasjonsbygging og vennskap som gjennomgående tema.
- Barna skal få delta i planlegging og matlaging.
- *Snakkemedbarn.no*, og «Jeg vet» på Salaby gjennom Bufdir.

Kunst, kultur og kreativitet

I barnehagen skal barna få oppleve og skape gjennom ulike estetiske uttrykksformer. Vi skal bidra til at kulturelt mangfold blir en berikelse for barnegruppa.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enkel fargelære. • Se og lese i bøker • Bevegelsessanger og rytmer. • Få kjennskap til ulike formingsmateriell 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mer finmotoriske aktiviteter i forming. • Rollelek og utkledning • Konstruksjonsleker • Enkel fargelære. • Samkoble farger og fargenavn. • Kjennskap til kulturelle uttrykk som billedkunst, musikk, dans, drama, språk, litteratur og film. • Utvide repertoar innenfor musikk, kunst og kultur. 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sanger med flere vers, lytte til musikk • Eventyr, drama og musikk • Uttrykke følelser gjennom forming, sang, musikk og drama • Finmotorikk i tegning, maling og forming • Avansert rollelek • Kunne alle farger, lage systemer, mønster og blande farger • Få en større kjennskap til kulturelle uttrykk som billedkunst, håndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design.
<p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barna skal få utrykke seg gjennom ulike estetiske virkemidler. • Barna får kjennskap til rytmer og instrument. • Sansemotoriske leker tilpasset alder og forutsetning. • Bordteater, flanellograf og utkledning. • Kunstutstilling i barnehagen. • Delta på kulturopplevelser. • Formingsaktiviteter med ulikt materiell. • Månedstema; eventyr, drama og musikk, der vi har fokus på kulturformidling og estetiske uttrykksmåter. • Personalet skal aktivt jobbe for et lærerikt samarbeid med flerkulturelle, flerspråklige og utenlandske familier. 		

Natur, miljø og teknologi

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser, og få oppleve naturen som arena for lek og læring.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: <ul style="list-style-type: none"> • Enkel begrepslære om natur • Bruke sansene i lek	Hva: <ul style="list-style-type: none"> • Tilegne seg kunnskap om natur og dyreliv. • Oppleve nærmiljøet • Teknologi blir læring • Lære om naturvern. • Sansene våre	Hva: <ul style="list-style-type: none"> • Se sammenhenger mellom dyr og mennesker. • Bruke naturen som læringsarena • Se sammenhenger og undre seg rundt forskning og eksperimenter. • Benytte teknologi for å lære mer om natur. • Se betydningen av naturvern • Sansene våre

Hvordan:

- Utforske naturen og nærmiljøet; «Småfotan.i Midt-Troms».
- Tema i barnehagen om dyr og planteliv.
- Eksperimentere med ulike naturmaterialer gjennom estetiske aktiviteter.
- Digitale verktøy sammen med barna.
- Grov- og finmotoriske aktiviteter i all slags vær, hele året.
- Tema om Natur og miljø.
- Miljøvern, gjenbruk og matsvinn
  - Blekkulf
  - Vår
  - Planter
  - Universet
  - Solsystemet

Antall, rom og form

Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagliglivet, teknologi, natur, kunst og kultur.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: <ul style="list-style-type: none"> • Lære om tall • Bli kjent med enkle geometriske figurer. • Begrepslære • Former, symboler, tall og alfabet synlig for barna på avdelingene	Hva: <ul style="list-style-type: none"> • Lære om tall. • Lære mer om geometriske figurer. • Utforske mønster og former • Kjenne igjen de vanlige fargene, og vite hva de heter • Begreper • Preposisjoner • Enkel bruk av digitale verktøy	Hva: <ul style="list-style-type: none"> • Kjenne til ukedager, måneder og de forskjellige årstidene • Kjenne til bokstaver og tall • Kjenne igjen tallsymbol (terning) • Tidsbegreper: i går, i morgen, osv. • Kunne navn på ukedagene og etter hvert rekkefølgen av dem • Bli kjent med tallremse opp til 20 • Forstå sammenhengen mellom tall og mengder • Størrelser; Vekt og lengder
Hvordan: <ul style="list-style-type: none"> • Bruke tall og telling i naturlige situasjoner både inne og ute. • Synge sanger, regler, rim og eventyr med tall. • Spill og regellek. • Jobbe med preposisjoner ut fra alder og forutsetning. • Digitale verktøy; Bee-bot (programmering), nettbrett og kamera. • Lek med forming og konstruksjon.		

Etikk, religion og filosofi

Barnehagen skal la barna få kjennskap til ulike religioner, livssyn og kulturer gjennom markering av tradisjoner og høytid. Barna skal få en begynnende forståelse av mangfoldets egenverdi, og mulighet til å utforske og undre seg over filosofiske spørsmål.

Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn, og som er forankret i menneskerettighetene.

Barnehageloven § 1.

- Respekt for menneskeverdet og naturen
- Åndsfrihet
- Nestekjærlighet
- Tilgivelse
- Likeverd
- Solidaritet

1-2 år

3-4 år

5-6 år

Hva:

- «Alt vi vil at andre skal gjøre mot oss, skal også vi gjøre mot dem»
- Utvikle evne til å vise respekt, omsorg og empati for hverandre.
- Bli kjent med ulike religioner, kulturer og tradisjoner.
- Gjenkjenne følelser hos andre
- Bli bevisst på at egne handlinger påvirker andre.
- Medbestemme og ta egne valg ut fra alder og forutsetninger.
- Problemløsning og selvstendig tenking
- Samtale og filosofere over grunnleggende spørsmål (natur, liv og død).
- Motvirke mobbing og krenking av barn i barnehagen.

Hvordan:

- Lytte til hverandre, samt respektere egne og andres grenser.
- Utvikle forståelse, respekt, toleranse og interesse for mangfold og ulikheter.
- «Steg for steg» i hverdagen.
- Tema i barnehagen der mangfold og samspill står i fokus. Vennskap og relasjonsbygging.
- Feire jul og påske i barnehagen med tradisjonsrike aktiviteter.
- Markere sentrale høytider i andre representerte kulturer i barnehagen.
- Utforske og under seg over eksistensielle-, etiske-, religiøse-, livssyns- og filosofiske spørsmål sammen med barna.
- Internasjonal måned der vi har fokus mangfold gjennom;
  - Internasjonal mat, land og kulturer.
  - Musikk, kunst og dans.
  - Familieformer

Nærmiljø og samfunn

Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utforske nærmiljøet i og rundt barnehagen • Vi lærer å hjelpe hverandre. • Viktige merkedager barna får kjennskap til.	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utforske nærmiljøet rundt barnehagen. • Delta i fellesskap og samlede aktiviteter. • Ta vare på hverandre. • Viktige merkedager barna får kjennskap til. • Grunnleggende forståelse om vårt samfunn og nærområde.	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utforske nærmiljøet rundt barnehagen. • Delta i fellesskap og samlede aktiviteter. • Demokratiske prinsipper, medbestemmelse • Hvor bor vi? • Utvikle forståelse for ulike tradisjoner og skikker • Få begynnende kunnskap om menneskerettigheter; FN's barnekonvensjon. • Viktige merkedager barna bør ha kjennskap til. • Få kjennskap til skole i nærområdet.

Hvordan:

- Jobbe i det daglige med å skape et godt barnehagemiljø, konflikthåndtering, sosialt samspill og vennskap.
- Gå turer i nærmiljøet som gir muligheter for lek og læring.
- «BlimE»- NRK Super
- Lekegrupper på tvers av avdelinger i barnehagen.
- Blålys-måned der vi jobber med å bli kjent med utrykningsetatene og trafikksikkerhet.
- Besøke nødetater i nærområdet.
- Vennebyen
- «Bli med heim» – NRK Super

Kommunale satsingsområder

1. Inkluderende barnehagemiljø

Gjennom dette satsingsområdet skal det jobbes systematisk og helhetlig for at alle barn skal få oppleve tilhørighet og være en del av fellesskapet i barnehagen.

For barnehagene i Senja kommune betyr dette, alle barn skal få oppleve tilhørighet og være en del av fellesskapet i barnehagen. Personalet skal spille en viktig rolle i å støtte barna og etablere gode relasjoner og utvikle vennskap.

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none">
• Barnehageloven og Rammeplanen.
• Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager.
• Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen.
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none">
• Alle barn skal oppleve og høre til og være en del av fellesskapet i barnehagen.
• Alle barn skal få oppleve å være i lek sammen med andre barn.
• Alle barn skal få oppleve å være i et inkluderende fellesskap som legger til rette for at barna kan bidra i egen og andres læring.
•
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none">
• Personalet skal være deltakende i leken inne og ute.
• Personalet skal inspirere og engasjere og legge til rette for gode lekemiljø ut ifra barnets utviklingsnivå.
• Personalet skal være fysisk og psykisk til stede, hindre negative handlinger og ekskluderende adferd.
• Personalet organiserer og legger til rette for mindre og større lekegrupper ut fra barnas behov.
• Alle barn skal oppleve å høre til og være en del av fellesskapet i barnehagen.
• Legge til rette for et godt foreldresamarbeid.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
<ul style="list-style-type: none">
• Hvis barn ikke har det bra i barnehagen, lages en skriftlig plan for å sikre at barnet får en trygg barnehagehverdag.
• Ved dokumentasjon skal personopplysninger behandles i samsvar med personopplysningsregelverket.
• Barnehagen har alltid inkludering og fellesskap som grunnleggende praksis
Kompetanseutvikling
<ul style="list-style-type: none">
• Barnehagen deltar på kommunens satsning på inkluderende barnehagemiljø.
• Kollektiv kompetanseutvikling i barnehagen gjennom en kompetansepakke fra utdanningsdirektoratet.

2. Helsefremmende oppvekst – HOPP

Helsefremmende Oppvekst - HOPP skal være et tverrfaglig kommunalt samarbeid som skal legge til rette for sunn livsstil for barn og unge i barnehager og skole. Vi skal jobbe for et bevisst forhold til helse, kosthold og aktivitet.

Prosjektet skal bidra til økt trivsel og forebygging av livsstilssykdommer og inaktivitet.

HOPP består av tre elementer:

- Fokus på sunt og godt kosthold
- Fokus på fysisk aktivitet
- Kompetanseheving blant de ansatte

Senja kommunes barnehager skal gjennom HOPP gi barna det beste grunnlaget for å lykkes og ha en sunn, aktiv og trygg oppvekst. Visjonen er at HOPP skal gjennomsyre hele lokalsamfunnet til å fremme befolkningens psykiske helse og livskvalitet.

Alle anbefalinger innenfor kosthold og fysisk aktivitet følger helsedirektoratets retningslinjer.

2.1 Kost og ernæring

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none">
• Barnehageloven og Rammeplanen.
• Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager.
• Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen.
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none">
• Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.
• Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve matglede og matkultur.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none">
• Sunt kosthold og felles innkjøpslister etter egne retningslinjer fra HOPP.
• Personalet skal være gode rollemodeller og ha en positiv fremtoning i forhold til kosthold.
• Vann som tørstedrikk, tilgang hele dagen igjennom, også ute.
• Barna får tilbud om frukt og grønt hver dag.
• Fokus på næringsrik mat, samt variasjon både ved kalde og varme måltider.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
<ul style="list-style-type: none">
• Tema skal tas opp jevnlig i personalgruppa.
• Tema skal tas opp jevnlig i foreldremøter og foreldresamtaler.
• Egen HOPP-koordinator i barnehagen, som oppdaterer prosjektet.
Kompetanseutvikling
<ul style="list-style-type: none">
• Barnehagen deltar i kommunens HOPP-prosjekt.
• Faglige diskusjoner på planleggingsdager og pedagogiske samarbeidsmøter.

2.2 Barns psykiske helse

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none">
• Barnehageloven og Rammeplanen.
• Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager.
• Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none">
• Barnas psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none">
• Følge Senja kommunes handlingsplan for å forebygge mobbing og krenking i barnehagen
• Personalet skal bidra til at barna utvikler et bevisst forhold som gjelder retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser.
• Personalet bruker støttemateriell som forsterkere til dette temaet:<ul style="list-style-type: none">
- Barnehusets kroppskort
- «Jeg vet å snakke sammen» (Salaby)
- Steg for steg
• Veiledning fra PPT, spesialpedagog, helsesykepleier, barnevern og andre.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
<ul style="list-style-type: none">
• Ukeplan, månedsplan og temaarbeid
• Bilder fra arbeidet
• Barnehagen sender ut informasjon i Visma flyt barnehage-appen
• Oppslag på avdelingene
• Tema på planleggingsdager og pedagogiske arbeidsmøter
Kompetanseutvikling
<ul style="list-style-type: none">
• Personalet skal holde seg faglig oppdatert
• Personalet skal ha god kjennskap til Senja kommunes handlingsplan for forebygging av krenking og mobbing i barnehagen
• Personalet skal ha gjennomført e-læringskurset «vold og seksuelle overgrep mot barn»
• Barnehagen skal delta i Senja kommunes HOPP-prosjekt.

2.3 Fysisk aktivitet

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none">
• Barnehageloven og Rammeplanen.
• Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager.
• Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen

Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none"> Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none"> 60 min organisert fysisk aktivitet daglig for alle barn. Minimum 2-3 timer utetid daglig for de eldste barna og tilpasset for de minste. Personalet skal være aktive rollemodeller ute og inne. Personalet gjennomfører jevnlig turer i nærmiljøet
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
<ul style="list-style-type: none"> Ta bilder og skrive tekst Sende ut bilder i Visma flyt barnehage-appen Vurdere arbeidet underveis i personalgruppa Månedspan, som også inneholder evaluering av forrige måned.
Kompetanseutvikling
<ul style="list-style-type: none"> Personalet skal lære seg nye danser, sanger osv. Delta i HOPP-prosjektet - erfaringsdeling

Planleggingsdager

Personalet i barnehagen har fem planleggingsdager i løpet av barnehageåret, og barnehagen er da stengt.

- 15.08.23
- 06.10.23
- 02.01.24
- 01.03.24
- 10.05.24

Sommerstengt barnehage

Barnehagen er stengt 2-4 uker om sommeren. Dette fastsettes i samråd med SU før 1. februar inneværende år. Foreldrene melder inn barnas ferie mellom 01. – 15. april.

Barna skal ha fri fra barnehagen i 4 uker i løpet av barnehageåret, derav 3 uker sammenhengende i løpet av sommeren, fra 15. juni til 14. august.

Kildehenvisning

- Kunnskapsdepartementet. (2005). Lov om barnehage.
- Kunnskapsdepartementet. (2017). Rammeplan for barnehagen.
- Senja kommune. (2022). Plan for overgang barnehage-skole.
- Senja kommune. (2020). Vedtekter for barnehage.
- Senja kommune. (2019). HOPP-prosjekt.
- EBBA Assessments. (2022).

Illustrasjoner

- Logo fra HOPP- prosjekt, Senja kommune.
- Trygghetssirkel. Senja kommune, Oppstartsamtaler i barnehage – samtalskjema.